

[1] Az alperes 2014. március 3-án hivatalból fogyasztóvédelmi vizsgálatot indított felperesnél. Az alperes fogyasztóvédelemért és piacfelügyeletért felelős ügyvezető igazgatója 2014.július 23-án

kelt, H-FH-I-B-211/2014. számú határozatában az alábbiakat rögzítette:

- [2] I. Az MNB a pénzügyi szervezetnek - a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződés új díj bevezetésével történő hátrányosan egyoldalú módosítását tiltó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt - a határozat kézhezvételének napjával megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását, és a pénzügyi szervezettel szemben 1.000.000 forint összegű fogyasztóvédelmi bírságot szab ki.
- [3] I/A. Az MNB kötelezi a pénzügyi szervezetet, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződés új díj bevezetésével történő hátrányosan egyoldalú módosítását tiltó jogszabályi rendelkezés megsértésével a fogyasztókkal szemben a jogsértő állapot megszüntetéséig felszámított díjak összegét a jogsértéssel érintett valamennyi fogyasztó számára térítse vissza. Ennek határidejét 2014. szeptember 30-ában jelölte meg.
- [4] I/B. Az MNB kötelezi a pénzügyi szervezetet, hogy az I/A. pontban foglaltak végrehajtására tett intézkedésről tájékoztassa az MNB-t. Ennek határidejét október 15-ében jelölte meg.
- [5] II. Az MNB a pénzügyi szervezetnek a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződésben foglalt díjszámítási módjának a fogyasztó számára hátrányos egyoldalú módosítását tiltó jogszabályi rendelkezés megsértése miatt a határozat kézhezvételének napjával megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását, és a pénzügyi szervezettel szemben 500.000 forint összegű fogyasztóvédelmi bírságot szab ki.
- [6] II/A. Az MNB kötelezi a pénzügyi szervezetet, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződésben foglalt díjszámítási módjának a fogyasztó számára hátrányos, egyoldalú módosítását tiltó, jogszabályi rendelkezés megsértésével a fogyasztókkal szemben a jogsértő állapot megszüntetéséig felszámított díjak összegét a jogsértéssel érintett valamennyi fogyasztó számára térítse vissza, határideje 2014. szeptember 30.
- [7] II/B. Az MNB kötelezi a pénzügyi szervezetet, hogy a tett intézkedésekről tájékoztassa az MNB-t.
- [8] Az alperes a határozatában felhívta a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. § (2), (11) és (12) bekezdéseit, utalt a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) rendelkezéseire, és a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) rendelkezéseire. Megállapította, hogy a felperes öt alkalommal kezdeményezett egyoldalú, a fogyasztókra nézve kedvezőtlen szerződésmódosítást. A felperes bizonyos díjtételeket „díjmentes”, illetve „0 Ft” ellenérték mellett tüntette fel 2013. január 1-jét, illetve február 5-ét megelőzően. A felperesen belüli átutalás díjának tekintetében 2013. január 1-jén a vásárlás belföldön és külföldön díjak tekintetében pedig február 5. napján hatályba lépett szerződésmódosításkor a „0 Ft”, illetve „díjmentes” megnevezésű díj tételeit százalékos mértékben meghatározott, százalékos mértékű fix

összeggel kombinált, illetve százalékos mértékben meghatározott maximum korláttal kiegészített értékre módosította. Ezekben az esetekben tehát a korábbi díjmentes szolgáltatás helyett új díjat vezetett be, valamint a számítási módot is egyoldalúan a felek hátrányára megváltoztatta. Ezzel megsértve a Hpt. 210. § (12) bekezdését.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] A felperes keresettel fordult a bírósághoz, kérte jogszabálysértésre hivatkozással a határozat hatályon kívül helyezését. Vitatta, hogy új díjról lett volna szó, hiszen kizárólag a korábbi „0 Ft” összegben megállapított díjat emelte meg, ami ellen egyetlen panasz sem érkezett, és a díjak megemelésére az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 16. pontja alapján jogosult volt. Utalt e körben a PSZÁF korábbi sajtóközleményeire is. Nézete szerint az alperes megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2. § (3) bekezdését, és a Hpt. 210. § (12) bekezdését. Vitatta, hogy új számítási módot vezetett volna be, hiszen a tranzakciós illeték mértékének jogszabályi meghatározása során eltörlésre került a fizetendő tranzakciós illeték felső határa. Ezt kívánta követni az eljárásával. Egyébként ebből sem ért senkit hátrány, és plusz bevételt sem szerzett a felperes. Nézete szerint az alperesnek az eljárása során szakértőt kellett volna igénybe vennie, mert ennek hiányában sérült a Ket. 58. § (1) bekezdés a) pontja, valamint az indokolással összefüggésben a 72. § (1) bekezdés e) pontja.
- [10] Hivatkozott még felperes arra, hogy a kis- és középvállalkozásokról és fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv tv.) 12/A. §-ban foglaltak szerint csak figyelmeztetést alkalmazhatott volna az alperes, még ha helytálló is lenne, hogy új díjat vezetett be, vagy hátrányosan megváltoztatta a díj számítását. Az elsőfokú bírósági eljárás utolsó tárgyalásán hivatkozott több kúriai döntésre, melyek nézete szerint az ő álláspontját támasztják alá, és egyben arra, hogy a bíróság hagyja figyelmen kívül az 1/2017. számon közzétett közigazgatási elvi határozatban foglaltakat. Végül a felperes hivatkozott arra, hogy az eredeti állapot visszaállítására és visszatérítési kötelezettség kimondására az alperesnek nem is volt hatásköre.

Az elsőfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes új díjat

alkalmazott, vagy csak egy meglévő díjat emelt meg, továbbá a felperes díjszámítási módot egyoldalúan a felek hátrányára változtatta-e meg, valamint, hogy az előbbi két jogsértés helytállósága esetén is csak figyelmeztetést alkalmazhatott volna az alperes. Rögzítette a bíróság, hogy a Kúria a felperes által is hivatkozott ítéletekre figyelemmel és éppen azért, mert több ellentétes döntés is született a tárgykörben, hozta meg és tette közzé az 1/2017. számú közigazgatási elvi határozatát. A korábban eltérő gyakorlatot kívánta ezzel egységesíteni. Ezért ennek figyelmen kívül hagyása a bíróság álláspontja szerint nem indokolt. A bíróság az új díj kérdése tekintetében megállapította, hogy amint arra az elvi határozat is rámutatott, díjfizetésről és díjról csak fizetési kötelezettség esetén lehet szó. Az a szolgáltatás, amelynek nincs ellenértéke, avagy 0 Ft összegű, tehát fizetési kötelezettséggel nem jár, nem minősíthető díjnak. Alperes megállapította, hogy nem csak új szolgáltatás bevezetéséhez kapcsolódhat új díj, hanem kapcsolódhat már meglévő ingyenes szolgáltatáshoz, de újonnan bevezetett szolgáltatáshoz is. Tehát ezzel a bíróság is egyetértve kifejtette, hogy jelen esetben az alperes által megállapított jogsértés megvalósult, amikor a felperes a korábban ingyenesen nyújtott szolgáltatásai után egyoldalú szerződésmódosítással díjat számolt fel, amely egyértelműen kedvezőtlen volt a fogyasztókra. Másodsorban a bíróság kifejtette ugyancsak utalva az elvi határozatban foglaltakra, hogy a számítási mód tekintetében tett megállapítása is helyes az alperesnek. A felperes mindkét esetben a számítási módot megváltoztatta, ugyanis számítási mód a fix összegű díjszámítás, vagy a százalékszámítás is, és ez díjemelkedést eredményezett. Irreleváns, hogy egyszerű díjemelés történt, vagy fix összeg helyett százalékos mértékűre változtatta, illetve százalékos mértékű díjnál a díj számítása változott meg a maximum összeg eltörlésével. Az a körülmény, hogy panaszbeadvány nem érkezett, illetve többletbevétele a szolgáltatónak ebből nem volt, ugyancsak irreleváns.

- [12] A bíróság a Kkv tv. 12/A. §-sal kapcsolatban, utalva a Kúria 2/2013. KMJE jogegységi határozatára rögzítette, hogy az MNB által indított ellenőrzési eljárások esetén a Kkv tv. 12/A. §-a alkalmazandó. Ugyanakkor jelen konkrét esetben erre tekintettel nem lehetett csak figyelmeztetést alkalmazni, ugyanis a felperessel szemben jogsértés megállapítása nem első alkalommal történt.
- [13] A bíróság azt emelte ki, hogy a Kkv tv. 12/A. §-a semmilyen megkülönböztetést nem tesz és nem differenciál a tekintetben, hogy az első esetben előforduló jogsértés milyen típusú jogsértés. Nem tesz különbséget aszerint, hogy mi annak a tárgya. Kizárólag az első esetben előforduló jogsértés esetén alkalmazható figyelmeztetés, ezt követő esetben már nem. Ily módon nem kifogásolható, hogy az alperes figyelmeztetés helyett bírságot szabott ki.
- [14] Az utolsó tárgyaláson hivatkozott azon kérelmi elemre vonatkozóan,

mely szerint az eredeti állapot visszaállítására, és visszatérítési kötelezettség kimondására nem volt jogalapja az alperesnek, kifejtette a bíróság, hogy ez a kereseti kérelem tiltott keresetváltoztatásnak minősül, hiszen az utolsó tárgyaláson hivatkozott rá a felperes, így a Pp. 335/A. § alapján már érdemben nem vehető figyelembe. Azt ugyan megjegyezte a bíróság, hogy a kereset az MNB tv. 88. § (1) és 75. § (4) bekezdésére utalt, azonban kizárólag a mérlegelés hibáira hivatkozott e körben, és nem másra.

- [15] Végezetül rögzítette a bíróság, hogy az alperes a bírság mértékét a Pp. 339/B. § szem előtt tartásával állapította meg, és arra vonatkozóan részletes indokolással élt, az általa megállapított körülmények helytállóak is. Szakértő kirendelését nem tartotta indokoltnak a bíróság sem, mert a felperes nem fejtette ki, hogy mi igényelt volna különös szakértelmet, a perben nem is terjesztett elő indítványt, és a bíróság álláspontja szerint sem igényelt különös szakértelmet az ügy eldöntése, illetve az abban lévő tények értelmezése.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A jogerős ítélettel szemben felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte elsődlegesen a felülvizsgálattal érintett ítélet hatályon kívül helyezését, helyette a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát, az ítélettel felülvizsgált alperesi határozat hatályon kívül helyezését. Másodlagosan pedig a felülvizsgálattal érintett ítélet hatályon kívül helyezését, és az ügyben a bíróság új eljárásra vagy új határozat hozatalára kötelezését. A tényállás rögzítése után kifejtette, hogy az elvi határozat nem jogegységi döntés, így annak tartalma jelen perben nem lehet irányadó, egyébként pedig számos kúriai döntés született, amely az elvi határozattal ellentétes. Felperes álláspontja szerint a bíróság a tényállást felderítette, azonban a feltárt tényállásból megalapozatlan és jogszabálysértő következtetést vont le. Álláspontja szerint a bíróság a Hpt. 210. § (12) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy az a szolgáltatás, amelynek nincs ellenértéke, avagy 0 Ft összegű, tehát fizetési kötelezettséggel nem jár, nem minősíthető díjnak, a perbeli esetben a jogsértés tehát emiatt megvalósult, amikor a felperes a korábban ingyenesen nyújtott szolgáltatásai után egyoldalú szerződésmódosítással díjat számolt fel, amely kedvezőtlen volt a fogyasztókra.
- [17] A felperes álláspontja szerint ez a megállapítás jogszabálysértő. Ennek alátámasztására idézte a Hpt. 210. § (11) bekezdését, amely 2010. január 1. és 2013. december 31. között volt hatályban, mely szerint a szerződés kamatot, díjat érintő, az ügyfél számára kedvezőtlen módosítását a módosítás hatálybalépését megelőzően a jogszabályban rögzített határidőben hirdetményben közzé kell tenni. A felperes az ügyfeleivel kötött pénzforgalmi keretszerződéshez

kapcsolódó, a forintban nyilvántartott fizetési számlák és lekötött betét számlák vezetésére vonatkozó ÁSZF-ben rögzítette az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó jogát. Így az egyoldalú szerződésmódosításnak jogszabályi akadálya egyetlen esetben sem volt. A keretszerződés egyoldalú módosítását egyébként a Pft. is lehetővé teszi, és a díjak módosításáról a felperes az ügyfeleket a Pft. 15. § szabályai szerint legalább két hónappal megelőzően értesítette, a módosítás okát is adta. Az ügyfelek a rendelkezésre álló két hónapon belül felmondási jogukkal élhettek volna, ilyenre azonban nem került sor, mint ahogy panasz sem érkezett.

- [18] Ugyancsak utalt a Hpt. 210. § (12) bekezdésére, amely 2010. január 1. és 2013. december 31. között volt hatályban, mely szerint szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével. Az egyes kamat, díj vagy költségelemek szerződésben meghatározott számítási módja egyoldalúan az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható. Felperes szerint a számlavezetéssel összefüggő díjak emelésére a számlavezetésre vonatkozó keretszerződések részét képező ÁSZF 16. pontja alapján jogosult volt. A bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes nem új díjat vezetett be, hanem díjmentes és 0 Ft összegű, már meglévő és a hirdetményben szereplő díjtételek mértékét módosította. A felperes a szolgáltatáshoz eredetileg is rendelt díjat, csupán azok mértékét állapította meg időlegesen díjmentesként, illetve 0 Ft összegben. A bíróság a hivatkozott jogszabályok rendelkezéseibe ütközően állapította meg, hogy az a szolgáltatás, melynek nincs ellenértéke, vagy 0 Ft összegű, tehát fizetési kötelezettséggel nem jár, nem minősíthető díjnak. Ezzel szemben hivatkozott felperes a PSZÁF 2012. november 13-án kiadott sajtóközleményében foglalt felügyeleti hatósági álláspontra, amely a felperes álláspontja szerint ennek az ellenkezőjét támasztja alá. A sajtóközlemény és a médiában megjelenő egyéb tartalmak kötelező erővel ugyan nem bírnak, de konkrét jogszabályi rendelkezés hiányában iránymutatásul szolgálnak a piaci szereplők részére. A bíróság e felperesi hivatkozásokra utalt ugyan a tényállás megállapításakor, de az ítélet indokolásánál azokat figyelmen kívül hagyta.
- [19] Rögzítette még a felperes, hogy a bíróság jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá, csupán az elvi határozatra utalással, hogy az alperes határozata a számítási mód tekintetében miért is helytálló. A felperes kiemelte azt a bíróság által teljességgel figyelmen kívül hagyott tény, hogy a díjszámítás módjának megváltoztatása jogszabály által nem definiált. Ezt erősíti a PSZÁF 2012. november 13-án megjelent már említett sajtóközleménye is. Felperesnél 2013. szeptember 16-tól hatályos módosítás, amellyel a díjtétel maximuma eltörlésre került, annak következménye, hogy a fizetési számláról történő készpénzfizetés, illetve a készpénzt helyettesítő fizetési eszköz útján történő készpénz kifizetés esetén 2013. augusztus 1. napjától a tranzakciós illeték mértékének jogszabályi meghatározása során eltörlésre került a fizetendő tranzakciós illeték felső határa. A felperes a maximum összeget a pénzügyi tranzakciós

illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Pti.) változásával összhangban törölte el. A díjplafon eltörlése egyetlen fogyasztót sem érintett hátrányosan ebben a körben. A díjmódosítással a felperes a megnövekedett illetékfizetési teherből eredő költségeit igyekezett csökkenteni, egyrészt abból kiindulva, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatásokért a polgári jogi alapelveknek megfelelően arányos ellenszolgáltatás jár. Így nem várható el a felperestől, hogy mint a szolgáltatás nyújtója az ügyfél helyett viselje az ügyfél által igényelt fizetési műveletek után fizetendő tranzakciós illetékből eredő költségeket, másrészt bízva abban a korábbi hatósági álláspontban, miszerint a tranzakciós illeték tovább hárítható, csak plusz jövedelem szerzésére nem használható fel.

- [20] Rámutatott a felperes arra is, hogy a bíróság a Kkvtv. 12/A. §-ának alkalmazásáról szóló 2/2013. KMJE határozatban foglaltakra figyelemmel helyesen állapította meg, hogy az alperesnek a Kkvtv. rendelkezéseire figyelemmel kellett lennie. Erre tekintettel a Kkvtv. 12. § (1) bekezdését és a Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontját felhívva rögzítette a felperes, hogy ezen jogszabályi rendelkezésekből egyértelmű, hogy a Kkvtv. 12/A. §-a a Ket. szabályaira utalással meghatározza a jogsértés tárgyát, valamint azt, hogy mi minősül első esetben előforduló jogsértésnek. Ebből következik, hogy a bíróság jogszabályba ütközően állapította meg azt, hogy az alperesnek nem volt kötelezettsége figyelmeztetést alkalmazni, tehát az alperes jogszerűen állapította meg a bírságot. Tehát feltéve, de meg nem engedve, hogy a felperes elkövette az alperes határozatában hivatkozott jogsértést, a bírság kiszabása a felperessel szemben, valamint az ügyfelek részére történő visszafizetés elrendelése még jogsértés esetén is jogszabályba ütköző lenne a hivatkozott jogszabályi rendelkezések következtében.
- [21] Vitatta felperes azt is, hogy tiltott keresetváltoztatás történt volna a visszatérítés és az eredeti állapot helyreállítása kapcsán. Nézete szerint maga a bíróság annak rögzítésével, hogy a felperes a keresetében utalt az MNB tv. 88. § (1) és 75. § (4) bekezdésére gyakorlatilag maga ismerte el, hogy a tárgybani esetben tiltott keresetváltoztatás nem történt, hiszen a felperes a keresetében a határozat I/A. és II/A. pontjait támadta, amely a felperes terhére eredeti állapot helyreállítási és visszatérítési kötelezettséget írt elő. A bíróság nem vizsgálta a felperes utolsó tárgyaláson előterjesztett érveit, ezzel megsértette a Pp. 3. § (2) bekezdését, a Pp. 215. §-át, valamint a 2/2011. (V.9.) KK. véleményben foglaltakat is.
- [22] A felperes keresetében a határozat egészének felülvizsgálatát kérte a Pp. és a Ket. vonatkozó szabályai szerinti határidőben. A KK. vélemény alapján is lehetősége volt arra, hogy a kereseti kérelmén belül, akár az utolsó tárgyaláson más jogszabálysértésre is hivatkozzon. Az MNB tv. keresetben már hivatkozott rendelkezésére utalással. Felperes szerint a visszatérítési kötelezettség elrendelésével, mely egyébként nincs összhangban a Kkvtv. 12/A. §-

ával sem, az MNB a felperes és ügyfelei közötti polgári jogviszonyba avatkozott be, amelyre hatásköre nem terjed ki.

- [23] Végezetül pedig kifogásolta, hogy helytelenül rögzítette a bíróság a kereseti petitumát, ugyanis kizárólag az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte felperes, és nem terjesztett elő új eljárás elrendelésére irányuló kérelmet.
- [24] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Részletesen indokolta, hogy szerinte a felülvizsgálati kérelem egyik eleme sem alapos.
- [25] A Kúria figyelemmel az időközben ismertté vált, egy másik ügyet érintő, de adott esetben jelen ügyre is kihatható, a kiadmányozási joggal összefüggő alkotmánybírósági előterjesztésre, jelen felülvizsgálati eljárást felfüggesztette, majd az Alkotmánybíróság 23/2018. (XII.28) AB határozatára tekintettel azt ismét folytatta, miután semmisségi ok az alperesi határozat hatályon kívül helyezését nem indokolta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az alábbiakra tekintettel nem alapos.
- [27] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1), (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem keretei között a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet jogszerűségének megítélése.
- [28] A Hpt. 210. § (11) bekezdése értelmében a (3) bekezdésben nem szabályozott szerződések esetén kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára - külön pontban - egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi. A szerződés kamatot, díjat érintő - az ügyfél számára kedvezőtlen - módosítását a módosítás hatálybalépését 15 nappal megelőzően hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.
- [29] A 210. § (12) bekezdése szerint szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével. Az egyes kamat, díj vagy költségelemek szerződésben meghatározott számítási módja egyoldalúan az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.
- [30] A Kúria mindenekelőtt rámutat, hogy az eljárás fő kérdését az képezte, hogy az alperes ellenőrzési eljárás keretében megalapozottan állapította-e meg a felperes, mint pénzügyi intézmény új díj megállapításával, illetőleg új számítási mód bevezetésével kapcsolatos eljárása jogszerűtlenségét. Amint arra a periratok is utalnak és a felperes is hivatkozott rá, ebben a tárgykörben úgy az elsőfokú bíróságok, mint a Kúria előtt több a ténybeli és jogi

alapját tekintve hasonló vagy lényegében teljesen egyező tárgyú eljárás indult, amelyekben korábban valóban születtek eltérő ítéletek is. Erre tekintettel tette közzé a Kúria EBH2017.K.1. szám alatt azt az elvi határozatát, amely a felmerült vitatott kérdésekben egyértelműen állást foglalt. Az elvi határozatban rögzítetteket a Kúria jelen ügyben is osztja, attól eltérni nem kívánt, és egyébiránt az EBH közzététele óta a per fő kérdését illetően eltérő döntés nem is született a Kúrián.

- [31] A Kúria tehát jelen ügyben is irányadóan az EBH indokai közül az alábbi megállapításokat emeli ki:
- [32] „A Pft. 23. § (1) bekezdés c) pontja és 32. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a pénzforgalmi szolgáltatót tájékoztatási kötelezettség a fizetendő díj, költség és egyéb fizetési kötelezettség esetében terheli. Ha az adott szolgáltatáshoz ellenszolgáltatás nem kapcsolódik, mert azt a pénzügyi szolgáltató tényleges fizetési kötelezettség nélkül - ingyenesen, díjmentesen, vagy „nulla” forint ellenében - nyújtja, akkor tájékoztatási kötelezettsége sem merül fel. A díj ezért a fizetési kötelezettséggel azonosítható, ellentétben a korábbi eseti döntésekben kifejtett állásponttal. Azt a Kúria a korábbi eseti döntésekben is elfogadta, hogy a díj és az ellenérték ebben az értelemben azonos tartalommal bírnak. Egy ingyenesen ellenérték vagy ellenszolgáltatás nélkül nyújtott szolgáltatásnak nincs ellenértéke, ezért amennyiben a pénzügyi szolgáltató ezt a szolgáltatását utóbb díj ellenében kívánja nyújtani, a díjfizetés előírásával új díjat vezet be, nem pedig díjat emel, mert az ingyenes szolgáltatás díjkötelessé tétele új díj, azaz új - egy még nem létező - ellenérték ellenében kerül szolgáltatásra.
- [33] Nem találta megalapozottnak a Kúria azt az érvelést sem, hogy az új díj bevezetése csak új szolgáltatáshoz kapcsolódhat, mert a felperes és az ügyfele között kötött szerződés a nyújtott szolgáltatásokhoz egyedileg kapcsol ellenszolgáltatást (díjat), ezért a jogszabály megszövegezéséből is fakadóan nem csak új szolgáltatás bevezetéséhez kapcsolódhat új díj. Helyesen mutatott rá az alperes, hogy a Hpt. 210. § (12) bekezdése nem új díjak bevezetésének általános tilalmát mondja ki, és nem is tartalmaz olyan előírást, amely szerint a Hpt. csak új szolgáltatás bevezetése esetén tiltaná meg új díj bevezetését. A Hpt. fenti rendelkezése a meglévő szerződésben új díj bevezetését tilalmazza, amely kapcsolódhat már meglévő ingyenes szolgáltatáshoz, de újonnan bevezetett szolgáltatáshoz is.
- [34] Mindebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a jogsértés megvalósult, amikor a felperes a korábban ingyenesen nyújtott szolgáltatásai után egyoldalú szerződésmódosítással díjat számított fel, amely egyértelműen kedvezőtlen volt a fogyasztókra.
- [35] A számítási mód megváltoztatása körében a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét szintén alaptalannak találta. A Hpt. 210. § (12) bekezdése egyértelműen tiltja a szerződésben foglalt díjnak

a szerződésben meghatározott számítási módja, egyoldalú ügyfélre kedvezőtlen módosítását. A jogvita lényege az volt, hogy a felperes a díj összegének változását díjemelésnek, az alperes díjszámítás változásnak tekintette. A díjszámítás módját a Hpt. nem határozza meg, de nyelvtanilag is a számítás valamilyen módszer, elv, konkrét művelet alkalmazásával történő számítást jelent. Számítási mód ezért a fix összegű díjszámítás vagy százalékszámítás is. Az alperesi célvizsgálat feltárta, hogy a felperes öt díjfajta tekintetében megváltoztatta a szolgáltatás díjszámításának módját, amelyből négy esetben a fix összeg helyett százalékos mértékű fizetési kötelezettséget, és ahhoz egy minimum összeget határozott meg úgy, hogy az kedvezőtlenebb díjfizetést eredményezett. Egy díjfajta esetében emelte a százalékos mértéket és a minimum tétel összegét is, eltörölve a felső korlátot, amely az ügyfelekre nézve szintén hátrányosabb volt. Megállapítható volt, hogy alperesi határozatban foglalt táblázat adataiból, hogy a felperes jogszabálysértést követett el a Hpt. 210. § (12) bekezdésébe ütköző módon, az ügyfél számára kedvezőtlenül egyoldalúan módosította a díjai számítási módját."

- [36] Az EBH összefoglalt elvi tartalma tehát, hogy a Hpt. 210. § (12) bekezdésébe ütközik, ha pénzintézet a korábbi ingyenesen nyújtott szolgáltatását díjkötelessé teszi a szerződés egyoldalú módosításával, valamint egyes díjai számítási módját egyoldalúan megváltoztatja, az ügyfél hátrányára.
- [37] A Kúria ennél fogva jelen ügyben, (melyben két számlacsomag vonatkozásában történt egyoldalú díjemelés és a díj számítási mód hátrányos megváltoztatása), és melynek lényegi tényállása és a felmerült jogkérdés megegyezik az EBH-ban közzétett eseti döntéssel, megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak e két kérdéskörben hozott ítéleti döntése összhangban van az elvi határozatban foglaltakkal, és azzal a Kúria jelen felülvizsgálati eljárásban is egyetért. Nem merült fel arra vonatkozóan semmilyen adat vagy körülmény, amely okán az elvi határozattal szemben jogegységi eljárás kezdeményezése lenne szükséges, az elvi határozattól való eltérés ugyanis csak így volna lehetséges. Erre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az ismertetett két kérdéskörben a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [38] A jelen felülvizsgálati kérelemmel ugyancsak érintett - az eredeti állapot helyreállításával és a visszatérítési kötelezettséggel kapcsolatos - alperesi hatáskört vitató felperesi állásponttal összefüggésben a Kúria rámutat arra, hogy noha ezt a kérdéskört is vizsgálta az elvi határozat, a 17. pontjában állást is foglalt, de jelen ügyben a Kúria ezt csak tényként megemlíti, azonban érdemben nem értékeli, ugyanis osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy tiltott keresetkiterjesztés folytán érdemben ezt a kérdést nem vizsgálhatta. Jelen felülvizsgálati kérelem keretei között már csak az lehetett a vita tárgya, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította-e meg, hogy erre a kérdésre a felperes a keresetét már csak akkor terjesztette ki, amikor arra a Pp. 335/A.

§-ában foglaltakra tekintettel nem volt mód. E kérdéskörben tehát a per adatai alapján egyetértett a Kúria mind az elsőfokú bíróság, mind pedig az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében foglaltakkal, azaz, hogy a felperes a keresetében az első tárgyalás végéig nem hivatkozott arra, hogy az eredeti állapot visszaállítására vagy a visszatérítési kötelezettség kimondására (a Kkvtv. 12/A. §-ban foglaltaktól függetlenül) az alperes nem rendelkezik hatáskörrel.

- [39] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság is és az alperes is arra, hogy önmagában az a körülmény, hogy a felperes a keresetében megemlítette az MNB tv. 88. § (1) bekezdését és 75. § (4) bekezdését, nem jelentheti azt, hogy az arra nyitva álló határidőben vitatta a hatáskör kérdését. A bírói gyakorlat szerint a Pp. 335/A. §-ával összhangban tiltott a kereset olyan jellegű kiterjesztése, mellyel a perindítási határidőn túl a közigazgatási határozat keresettel nem támadott önálló, a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető rendelkezését akarja a felperes vitatni. A kereseti kérelemnek konkrétan kell lennie, nem elég arra hivatkozni, hogy a felperes az egész határozatot támadta, tehát nem elég csupán általános jelleggel hivatkozni a jogszabálysértésre. Mivel az MNB tv. említett két §-át a felperes nem a hatáskörrel összefüggésben, hanem a bírságmérlegelés körében (keresetlevél 11-13. oldalak) hozta fel, így arra már az első tárgyalás berekesztését követően a tiltott keresetváltoztatásra tekintettel nem hivatkozhatott. A felperes által a 2017. január 27. napján kelt előkészítő iratban és az utolsó tárgyaláson felhozott hatáskör hiányra hivatkozás az eredeti állapot visszaállítása, illetőleg visszatérítési kötelezettség kimondása körében a Pp. 335/A. § (1) bekezdés alapján tiltott keresetkiterjesztésnek minősült, ezért erre való tekintettel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor annak érdemi vizsgálatát mellőzte. Ennél fogva és e körben az elsőfokú bíróság tehát a felperes által felhozott egyéb perrendi szabályokat sem sértette meg.
- [40] Rögzíti a Kúria továbbá, hogy már a keresetlevél is hivatkozott rá és a felülvizsgálati kérelmében is felhozta a felperes, hogy álláspontja szerint a Kkvtv.12/A. §-a alapján vele szemben csak figyelmeztetés lett volna alkalmazható.
- [41] A Kkvtv. e §-a szerint a hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét.
- [42] A Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, ha a hatóság a hatósági ellenőrzés befejezéseként megállapítja, hogy az ügyfél a jogszabályban, illetve hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette, és a jogszabály vagy hatósági döntés megsértése a

jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és legalább 20 napos határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi annak megszüntetésére.

- [43] A Kkvtv. 12/A. § alkalmazhatósága körében tehát a releváns kérdés jelen perben az volt, hogy felperesnél az e per tárgyát képező határozattal megállapított jogsértés volt az első vagy sem, és így megilleti-e a Kkvtv. 12/A. § szerinti kedvezmény. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az erre vonatkozó felperesi kifogás alaptalan, ugyanis felperesnek nem a jelen per tárgyát képező határozattal megállapított jogsértése volt az első, figyelemmel arra, hogy a pénzügyi felügyeletet ellátó PSZÁF 74194/34/2012. számú határozata vele szemben már jogsértés tényét állapította meg, amelyet egyébiránt maga a felperes sem vitatott. Annak pedig nincs jelentősége, hogy az első jogsértést megállapító határozatban a hatóság milyen jogkövetkezményt alkalmazott. A Kkvtv. nem differenciál a tekintetben, hogy az első esetben előforduló jogsértés milyen jogsértés, annak mi (volt) a tárgya, ugyanakkor figyelmeztetés csak az első jogsértés esetén alkalmazható.
- [44] A felperes arra hivatkozott felülvizsgálati kérelmében, hogy a Kkvtv. 12/A. §-a a Ket. szabályaira utalással meghatározza a jogsértés tárgyát, valamint azt, hogy mi minősül első esetben előforduló jogsértésnek. Ezért nézete szerint a bíróság jogszabályba ütközően állapította meg azt, hogy az alperesnek nem volt kötelezettsége figyelmeztetést alkalmazni. Mindehhez képest ugyanakkor maga a felperes utalt az MNB törvény 63. § (1) bekezdésére, amely kimondja, hogy az ellenőrzési eljárásban a Ket. 29. § (3)-(12) bekezdését, 70. §-át, a 93. §-át, 94. §-át, és 94/A. §-át nem kell alkalmazni. A felperes maga is feltette azt a kérdést, hogy melyik jogszabály szűkíti a másik jogszabály alkalmazhatóságát, melyik jogszabály minősül speciálisnak a másikhöz képest.
- [45] E körben helyesen mutatott rá az alperes, ezt az álláspontot a Kúria is osztotta, hogy az MNB tv. idézett rendelkezése egyértelműen a speciális rendelkezés, az ugyanis kizárólag és kifejezetten az MNB ellenőrzési eljárására vonatkozik, amely éppen jelen pernek a tárgya volt, és amely eljárásokra vonatkozóan az irányadó speciális szabály a Ket. 94. §-ának alkalmazását kizárja. Alappal hivatkozott ily módon arra az alperes, hogy jelen perben a Kkvtv. 12/A. §-a alapján annak nincsen jelentősége, hogy az első jogsértést megállapító határozatban a hatóság milyen jogkövetkezményt alkalmazott. A Kkvtv. 12/A. § alkalmazhatóságának vizsgálata körében egyedül arra kell figyelemmel lenni, hogy az ügyféllel szemben került-e már korábban jogsértés megállapításra vagy sem. Ezt helyesen állapította meg az elsőfokú ítélet is. A felperes felülvizsgálati kérelme tehát ebben a körben sem volt alapos.
- [46] Végezetül osztotta a Kúria az alperes ellenkérelmében foglaltakat

abban a körben is, hogy a kereseti kérelem (a petitum) ismertetése körében lévő pontatlanság az ügy érdemére kihatással nem volt, ezért arra tekintettel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése nem indokolt.

- [47] Fentiek okán a Kúria az elsőfokú jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [48] *A Hpt. 210. § (12) bekezdésébe ütközik, ha pénzüintézet a korábbi ingyenesen nyújtott szolgáltatását díjkötelessé teszi a szerződés egyoldalú módosításával, valamint egyes díjai számítási módját egyoldalúan megváltoztatja az ügyfél hátrányára.*
- [49] *Közigazgatási perben a keresetlevélben pontosan meg kell jelölni azt a jogszabálysértést, ami miatt a felperes a határozat bírósági felülvizsgálatát kéri. Nem elegendő arra általánosan hivatkozni, hogy a felperes az egész határozatot támadja.*
- [50] *Konkuráló eljárási szabályok esetén a speciális élvez elsőbbséget.*

Záró rész

- [51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [52] A Kúria az alperes részéről felmerült perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperest kötelezte.
- [53] Az Illetékekről szóló 1990. évi CXIII. tv. (Itv.) 50. § (1) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint a felperes viseli.
- [54] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2019. november 26.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,
Dr. Rák-Fekete Edina s.k. bíró